

Hej granne och Skövdebo!

NÄR JAG SKRIVER DET HÄR pågår FN:s klimatmöte i Polen. Vi följer det eftersom hållbarhetsfrågorna är av högsta vikt för oss, tillsammans med produktion, kvalitet och arbetsmiljö. En stor del av höstens arbetet har handlat om hur vi ska bli ännu bättre på att minska våra utsläpp av koldioxid. CEMENTA centralt arbetar mycket med forskning och teknikutveckling och lokalt i Skövde fokuserar vi på hur vi tar vår process till lägre utsläppsnivåer. Framför allt koncentrerar vi oss på hur vi ersätter kolbränslet med andra alternativ. För att nå ända fram behöver vi göra investeringar, vilket jag arbetar för att vi kan göra inom några år. Jag kommer att lägga all kraft på att Skövdefabriken ska lämna lägsta möjliga klimatavtryck framöver.

Ett konkret exempel på alternativa bränslen är bildäck. I Sverige samlar vi in 90 000 ton bildäck i år och av dessa kommer 10 000 ton till Skövdefabriken. När vi använder dem som bränsle blir samtidigt stålet i däckens ett råmaterial och askan reagerar med kalkstenen och binds till sist i cementet. Nästan en fjärdedel av däckets materialåtervinns och resten blir energi.

2018 har varit ett spännande år för oss. Vi har fått flera nya personer i ledande befattning på fabriken. Det är alltid lika stimulerande att arbeta med nya människor och ta del av deras erfarenhet från andra företag. Två av dem, Anders och Marie, möter du i det här numret av Utsikt.

Vänliga hälsningar,

Matilda Hoffstedt
Fabrikschef

Ny metod för malning kan minska koldioxidutsläpp

BÄTTRE UTNYTTJANDE av maskiner, råmaterial och samtidigt minska energiåtgång och koldioxidutsläpp. Det är målet för det utvecklingsprojekt med separatmalning som pågår vid Skövdefabriken.

Malningen är ett viktigt och omfattande steg i cementtillverkningen. Kort beskrivet handlar det om att mala ner de stora kulorna av klinker, som är den mellanprodukt som bildas när kalksten förbränns i ugnen.

Klinkern mals till ett fint pulver samtidigt som man tillsätter gips och krossad kalksten. Dessa beståndsdelar mals tillsammans, men de skiljer sig åt på så vis att kalkstenen blir mer finkornig och det krävs arbete för att få till rätt kornstorlek på slutprodukten.

Ökar kalksten för att minska klinker

Nu genomförs ett försök med att mala kalkstenen separat.

– På detta vis får vi bättre kontroll över resultatet och kan enklare designa slutprodukten med rätt kornstorlekar, säger Edvard Rydberg, processingenjör och projektledare.

En strävan är att öka mängden kalksten, och därmed minska andelen klinker eftersom det är denna som genererar koldioxidutsläpp och kräver bränsle.

I separatmalningsförsöket används en kvarn som normalt används för en specifik produkt (Gullex) och som i nuläget bara nyttjas några veckor per år.

– Kvarnarna är flaskhalsen i produktionen och kan vi använda denna kvarn mer är det jättebra, förklarar Edvard Rydberg.

↓ Kalkstenen är nödvändig för cementen, men genererar koldioxidutsläpp när den förbränns.

Beredskap för driftsstopp

Inledande tester i mindre skala har gjorts för att utreda fortsatta möjligheter med separatmalning. Inom kort planeras ett fullskaleförsök på upp till två dygn, en process som kommer att övervakas hela tiden.

Kvarnarna är gamla och inte alltid så flexibla i tekniken vilket kräver ett stort kunnande och en beredskap för att snabbt göra åtgärder vid eventuella driftstopp.

↑ Edvard Rydberg, projektledare.

– Vi är 5-6 personer som arbetar med det här nu och det är kul, det blir en bra sammanhållning och ett fokus när vi arbetar mot ett gemensamt mål.

Varje liten miljövinst är positiv

Efter inledande prover vid Skövdefabriken kommer produkterna skickas vidare till laboratoriet vid Slitefabriken för analys av tryckhållfasthet och cement- och betongegenskaper. Exakt vad slutresultatet blir är för tidigt att säga, men Edvard Rydberg är hoppfull.

– Jag ser positivt på detta och för cementbranschen är varje liten miljövinst värdefull, säger han. □

↓ I den roterande kvarnen finns 60 ton stålkulor som malar ner cementklinkern till den färdiga cementprodukten.

Säkrare miljö och bättre ergonomi i packeriet

ANDERS CARLBOM ÄR NY arbetsledare i packeriet och säkerheten är en hjärtefråga för honom. Därför har nu arbetet med ständiga förbättringar tagit fart.

Merparten av Cementas produktion är bulkvolymen av cement som hämtas med lastbil direkt från siloanläggningen. Men omkring 900 ton går varje vecka in till packeriet, för att packas i 25-kilossäckar. Dessa säckar säljs bland annat i bygghandeln. Det är främst produkten Byggcement som packas.

Säkerhet en förutsättning

Anders Carlbom började hos Cementa i maj. Han har en bakgrund från Volvo i Skövde där han arbetade som projekttekniker och var med vid anskaffning av maskiner. Han är specialiserad inom elområdet och har en hel del erfarenhet

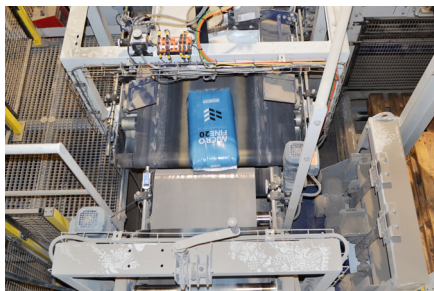
inom digitaliseringsutveckling. Säkerhet är något som ligger honom varmt om hjärtat.

– "Jag ska bara tänket" är en stor riskkälla i vår arbetsmiljö, säger Anders Carlbom och syftar på hur lätt det är att vilja ta genvägar ibland för att det ska gå snabbt. Jag är jättetydlig här: Kan inte jobbet utföras säkert så ska det inte utföras alls! säger han.

Dygnsrekord och högt tryck

Visst finns det situationer då man vill och behöver vara snabb. Trycket på avdelningen har varit stort emellanåt, och i somras slog de dygnsrekord. De sex medarbetarna har breda arbetsuppgifter och arbetar med allt ifrån att köra truck till att köra den avancerade packmaskinen.

↓ 900 ton cement packas varje vecka i säckar vid Skövdefabriken.

Anders Carlbom, arbetsledare.

Arbetet kan vara tungt när det handlar om att lyfta och flytta cementsäckar på 25 kilo. Det händer att en säck som ligger underst på en inplastad pall med säckar går sönder. Då har de fått lyfta av säckarna en och en. Därför har de nu på prov införskaffat en pallvändare, en enkel men praktisk lösning, där den understa säcken plötsligt hamnar överst.

– Vi arbetar med förbättringar på alla fronter, hela teamet är med på banan och arbetsmiljön kommer förhoppningsvis få ett lyft både säkerhetsmässigt och ergonomiskt, säger Anders Carlbom. □

↓ Monica Larsson styr och övervakar packmaskinen via dator.

De vann tävling med sitt biprojekt

HAMPUS JARHEDE OCH OSKAR LÖVBOM som studerar biologi vid Umeå universitet vann den regionala upplagan av Quarry Life Award. Tävligen genomförs i hela Heidelberg-Cement-koncernen och syftar till att stärka arbetet med att öka biologisk mångfald i täktområden – ett ämne som är mycket viktigt för Cementa.

Umeåstudenterna som under våren och sommaren gjorde sitt projekt vid Cementa i Slite, tog fram teorier kring hur man bäst värnar om vildbin, som genom sin pollinering bidrar med en kritisk funktion i naturen. □

Miljön viktig i tåkten

SEDAN AUGUSTI är Marie Apelgren ny arbetsledare för gruvan (tåkten) på Cementa. Hon har tidigare arbetat inom entreprenadbranschen.

– Det varit full fart från start och jag har lärt mig massor med nya saker på kort tid: hur man förbereder och borrar i berget, spränger, krossar och transporterar stenen. Det ligger mycket planeringsarbete

bakom arbetet i tåkten, konstaterar Marie Apelgren.

– Det gäller att planera brytningen så att man samtidigt skapar smidiga och fungerande vägar för fordonen att köra på. Säkerheten är prioriterad, men det får heller inte vara för branta backar som drar onödigt mycket bränsle, förklarar hon.

I arbetet ingår även den så kallade efterbehandlingen av området, att göra i ordning marken i de återlämnade delarna för att de ska kunna bli trevliga platser att vistas på för människorna i närområdet.

– Jag upplever att Cementa är en jättebra arbetsplats med en trevlig atmosfär. Dessutom får jag spendera dagarna i en häftig arbetsmiljö med riktigt mäktiga vyer. □

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målet att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

Utsikt – Skövdefabrikens informationsblad till närboende

Adress: Cementvägen 1, Box 33, 541 21 Skövde

Telefon: 0500-42 47 00

E-post: info@cementa.se

Webb: cementa.se, facebook.com/cementaab